

ŽENSKÝ OBZOR

U hrobu ženy mladého farmáře.

Mou ženu v prasele mi pochovali, kde mladá hanzu praská pod výřvami, kde paprsek se slunce na vždy trati, tam mladá žena mi pochovali.

Má mladá žena v zimním hrobě dřímá, kde nad oáykou sklanou vřít kvílí, a hlava moje div mi nesešlší; má mladá žena dřímá ale v klidu; jí v chladný hrob už neboráčí vichr.

J. V. Šládek.

Tělesné trestání dítek.

Tělesné trestání dítek nutno naprosto odstraniti. Tak hlásá přední německý paedagog dr. L. Hirschblaff, vydávatel listu "Zeitschrift fuer paedagogische Psychologie". Bolest není žádným výchovným prostředkem. Dříve, nežli začneme mluvit o právu tělesné trestání, třeba zkoumati příčiny, které tělesný trest vyvolávají. Vše, co bývá trestáno, jako protivní se, lenost, neposlušnost, jest ve většině případů chorobnosti, která byla vyvolána především škodlivými poměry v rodině. Děti bývají nervosní, slabí a rozptýlení, poněvadž doma chodí pozdě spát, alkoholou požívají, špatnou četbu mají a nedostatečně se ve volné přírodě pohybují. Tyto předpoklady dlužno odstraniti a potom případy, kdy dlužno sáhnouti k trestu tělesnému, sevrknou se na minimum. Dlužno působiti na děti jen morálně. Trest tělesný musí zcela pomítnouti.

Škola malých matek.

V dělnické čtvrti Paříže byl zřízen podnik "Union familiare". Je to škola, doplňující jaksi "mateřskou školu", v níž dospělé ženy učí se ošetřovati děti a hospodářsky vésti domácnost. Škola "malých matek" přijímá dívky už od 10 roků. Učí se tam, jak opatrovat kojence, jak si všimati jejich první duševní činnosti, jak vařiti atd. V jedné třídě školy sedí dívky ve skupinách po pěti až po šesti za nízkými stoly a cvičí se v hospodyně práci. V rohu třídy je starší žena, která je zde učitelkou a má dozor. Pomáhá radou i skutkem, když "malé matičky" nevědí si rady. Ukazuje, jak se oblékají nemluvnata, jak se krmí, jak se myjí atd. V jiné "třídě" zase se učí vařiti atd. — Odrostlejší děvčata jsou seznamována také s dětskými nemocemi a ošetřováním nemocných dětí. — Nejzajímavější prý je třída kuchářská. Přijetí do této třídy je odměnou za dobrý prospěch ve třídách jiných a děvčata závodí zrovna, jen aby byla přijata. — "Učitelé" na této škole musí často rovnati domácí spory, které povstávají z toho, že horlivé žačky — chtějí doma býti — "učitelkami" svých matek. Ale snad právě tím působí škola velmi dobře a je hojně vyhledávána.

Dopisujte do Ženského obzoru!

Milé družky! Nyní, když máme svůj Ženský obzor, který výhradně bude jen pro nás, dopisujeme do něho hojně a sdělujeme si své strasti a slasti. Rovněž já chci Vám své zkušenosti sdělit. Přijela jsem do této nové vlasti jako děvče 14 roků staré se svými rodiči v roce 1879. Nejprve pomáhala jsem rodičům a když jsem dospěla, provdala jsem se za Američana, rovněž farmáře. Nejprve bydleli jsme blízko rodičů, ale později odstěhovali jsme se do Wilson, Kans., kde rovněž zakoupili jsme farmu. Můj manžel byl však zde churav a já musila jsem sama vše říditi. Byla jsem časem velmi znavena svojí prací, ale vždy znovu a znovu pouštěla jsem se do práce. Konečně poradili mně doktoři, bych svého manžela odvezla do nemocnice v Ellsworth, tam že jistě mi pomohou. Uposlechl jsem jejich rady a manžela do nemocnice jsem dopravila. Za týden však jsem obdržela zprávu, abych tam přijela, že již dlouho můj manžel živ nebude. Když jsem tam přijela, ještě šel, ale za nedlouho skončil. Koupila jsem rakev a v pohřebním voze nechala jsem jej dopravit do Wilson, kdež pohřbeno bylo dříve naše dítě. Oznánila jsem bratrovi a otec, co nás potkalo a litu

hned přijeli na pohřeb. Po čas jeho nemoci zakusila jsem velmi mnoho. Později jsem se zase provdala a nyní jsem úplně spokojena, neboť dostala jsem pomoc do hospodářství a značně se mi ulevilo. Dopisujte hojně do Ženského obzoru, v kterém budeme mítí jenom my ženy právo. Kdyby některý muž chtěl se mezi nás přelsti, tomu ukážeme, že je v Pardubích perník. Myslím, že je to jen správné, když ženy ukážou se samostatnými. Naše předkyně Li-buše také dovedla vládnouti mužům a ti pěkně podrobovali se jejím rozkazům. Budeme spojenými silami pracovati za svá práva. Dopisujte hojně, milé družky, a bychom dokázali, že dovedeme se také ozvatí, jedli třeba. Nuže, jen ku předu!

M. Glatzová, Sylvan Grove, Kans.

Domácnost.

V naší době stávají se existenciální podmínky stále nesnesitelnějšími. Všecky poživatiny, ať produkty domácí či zboží k nám přivážené až i o polovici se zdražilo, hospodně stavu středního však stále s tím penízem má stačiti pro kuchyni i pro domácí potřeby; má svým členům rodiny vždy poskytnouti takových pokrmů, aby nejen obsahovali potřebnou výživu, ale aby byly také chutny, aby požití jich skýtalo také skutečný požitek.

Proto za naší doby více než kdy před tím jest nutno, aby přednostka domácnosti byla ženou inteligentní, která by dovedla učiniti takový rozpočet, aby s prospěchem dovedla kráti všecky své i svých milých potřeby. Ona svým důmyslem musí dovést příjmy rozmnožovati, svou šetrností musí uměti výdaje zmenšovati a svou dovedností musí býti s to, aby se mnohemu vydání vyhnula. Ona v první řadě musí pomýšletí na to, jak by se dala měsíční domácnost zjednodušiti tak, aby byla útlou bez zbytečného přepychu, který v našich měšťanských domácnostech představují různé etiky, vyžadující denního ošetřování a eidění. Ale mnohem větší jednoduchost musí zavládnouti ještě v našich kuchyních. Tam se musí šetřiti nejen penězi, ale také časem. Moderní hospodyněka nesmí celý půldne strávití ledajakého nechtutného a nevyživného jídla, ona se musí naučiti za hodinu postaviti na stůl pokrm, který musí uspokojiti netoliko žaludek, ale také jázyk a musí obsahovati tolik živých látek, aby tělu všecky spotřebované látky úplně nahradil. Moderní hospodyně musí znáti všecky součástky lidského těla, ano musí znáti také látky, kterými se spotřebované tělesné látky dají se nahraditi, ona musí znáti důkladně všecky poživatiny jak masité tak také rostlinné; musí věděti, jak dlouho potřebuje ten který druh masa, aby se připravil co nejchutněji, musí uměti připravovat rychle chutné jídlo moučné anebo zeleniny, zkrátka musí se naučiti racionálně hospodářti.

Na výstavě v Lutichu v "Pavillon des femmes" bylo zvláště k tomu poukázováno, že v kuchářských školách učí s dívky připravovati obědy pro šest osob za frank 50 centimů, tedy v naší měně za 10 centů.

Samá ze zkušenosti vím, že by se takových obědů velice chutných za maličkost za osobu dalo sestaviti celá řada; ovšem, bylo by k tomu zapotřebí, jak již shora podotčeno, důmyslu a výveiku hospodyně.

Praktická v hospodářství jest hlavně svobodná Američanka, ovšem ne taková, jaká bývá lidna v románech, kde mívá obyčejně miliony a k tomu nádvakem spoustu rozmarů. Lidé, kteří vyrostli v nadbytku a nepoznali hoje za existenci, mívají vůle, ale obzvláště v románě právo býti nervosní, excentriční a rozmarní. Avšak ženy středního stavu americké umie jsou většinou pilné, rozkladné a statečné hospodyně a důkladnost ve všem rozumí se u nich sama sebou. A zdá-li se na cestách anebo u nás trochu excentrickými, dělají to jen tak, jak samy doznávají: "it is but fun" (že chtějí míti zábavu, žerty). Nechtí si však nikdo nemyslí, že Američanky, které většinou v úřadech, školách, závoděch atd. jsou činný, odhalují se domácností. Právě naopak. Umějíce hospodářiti časem, rozdělí si jej tak, že po odbyté povinnosti v úřadě bývá jim pravým potěšením vlastnoručně

né připravit si pokrm, který jim nejlépe chutná. Jsou při tom hbité a obratné tak, že celá procedura v vaření mnohdy ani hodinu netrvá. Ovšem, tak by pracovatí nesměly, jak nám zde jistá dáma z Ameriky přišla vyprávěti, že totiž v americké kuchyni stojí křesla, aby se stáním neunavila. Sedící kuchařka! To si nedovedu představit!

Ze prý se tím šetří energie. Jest dokázáno, že práci energie neubývá, nýbrž že se síla a obratnost zvyšuje.

Jistý cestovatel po Americe vypravuje: "Na svých cestách v Americe byl jsem hostem rodiny, které měli dvě deery, miss July a miss Katy. Obě byly spisovatelkami, obě, jak se u nás říká, byly emancipovány. Jedna byla státní úřednicí a druhá žurnalistkou, píšíce pro nejlepší listy v New Yorku. Jednoho dne, když jsem zaklepal na dveře drawing-roomu (obývacího pokoje), otevřela mi spanilá miss July všechna moukou v obličeji poprásena a s vyhrnutými rukávky. Za nehem péro nevěděla a také obvyklá květinová vaza nezdobila. "Co děláte, miss July?" "Žítka očekáváme hosty a proto peku máslové koláče, poněvadž máti tvrdí, že je tak kypře nikdo nedovede upéci." Podivil jsem se, že žurnalistka a lyrická básnička pekla koláče. Tato však dala se do srdečného smiechu a trefně hned odpověděla: "Prosím vás, Solon byl přece nejlepší kuchařka a nestyděl ne za to. A já myslím, že jest v tom také posle, budou-li naši hosté dobře jísti." "A co dělá miss Katy?" "Má sestra natírá podlahy a bude hned hotova." Když jsem se znovu podivil, pravila: "Vy, Evropané, máte o nás převarčené mínění, myslíte, že jsme ladies, a pro hospodářství se nehodíme. Tomu tak není; ostatně, zlá se mi, že žena vzdělaná mnohem lépe dovede každou práci vykonati, než jiná, poněvadž vše, co koná, koná s rozumem a s rozvahou a nerozčiluje se hned k vůli maličkostem, Evropanky nejsou tak praktické, třeba celý boží den při domácnostech se loptí. My nevaříme čtyři hodiny, abychom postavily na stůl vyvařenou hovozinu, která již ani výživných látek neobsahuje. Náš oběd jest, díky našim zdokonaleným kuchyňským aparátům, za půl hodiny až 40 minut hotov. V této poměrně krátké době přivneseme na stůl krmi, která jest chutná a výživná a která se skládá třeba jen z kusu rychle udušeného nebo usmaženého masa, zeleniny polité máslem a pečené ryby. Neobdáváme také v poledne, nýbrž večer, čímž nám nejděleí doba dne zbývá k nerušené práci. Nepletme punčoch a neháčkujeme kraječek, neboť jsou laciné a lze je dobře koupiti, a v takto vyšetřeném čase pracujeme něco jiného, co více vynáší a čim nás nezavíslými. My pracujeme jen proto, abychom si vydělali peníze anebo abychom si zpřijemnilí svůj domov. Konečně jsme přístupny každému vynálezu v oboru domácího hospodářství kterým se šetří čas i námaha".

A tak jako tyto Američanky přála bych si viděti také naši moderní hospodyně; praktickou, pracovitou, zaujatou pro vše, čím by domácnost svoji povznela, zkrátila a zpřijemnila.

Krista Nevšálmalová.

Zástěra.
Zástěra jest pravým odznakem hospodyně a symbolem domácnosti.

Již za pradávnych dob byla zástěra, svazek klíčů a vřetené rozlučitelny společny dobrý hospodyně. Pýchou našich prababiček byla důkladná široká zástěra, pod níž byl kolem pasu na pevném řemeni přivázán kožený, pořádný kapsář a na vřehu za pasem vázely svazek klíčů. Jen podle toho každý poznal paní domu.

Bezpečně jest zástěra nejstarším kusem obleku na světě, neboť se o ni čim zmínka již v bibli. Jestě nyní mají ale divozi zástěry za jediný oblek a v Nové Guinei doslovně udržel se do dnes bibliček říkový list. Tam nosí lidé zástěry z trávy a travnatých vláken pletené, na obrubě pestrým perím neb mušlemi zdobené a každí tvoří nový vzor vlastního vynálezu a vyměňlí svou vlastní modu.

Zástěry dvochů afrických jsou z plátna a ruzobarevných látek a restovatelé shledali, že najoblíbe-

nější barva jest modrá. Jen polhlaví nosí červené zástěry, aby se od poddaných lišili. Délka, šířka, jakost i barvy zástěry jest v Africe měřítkem vznešenosti, ovšem více u pohlaví ženského než mužského. Ženy a dívky věnují svým zástěrám velkou péči a zdobí je různými a prapodivnými ozdobami.

Jak jeden cestovatel, který si nimo mapování všiml i vnitřních záležitostí jistého kmene černochů, vypravuje, vypukl k vůli zástěrám ženský odboj. Ženy totiž shledaly, že jejich zástěry vyšly z módy a že se jim vůbec málo lítky na ně odměřuje. Smluvily se tedy a žádaly o vydání zástěr lepšíh a delších. Ale mužové, kteří i v Africe o toaletách svých žen rozhodují, vydání delších a nových zástěr odepřeli. Jakmile tak učinili, ženy neplakaly ani neomlděvaly, jak to ve všech fraškách a humoreskách dělají jejich civilizované družky — ale jednoho krásného dne — odstěhovaly se z vesnice a vystavěly si vesnici novou, kým žádný muž nesměl vkročiti.

Vítězství žen bylo skvělé, neboť již za několik dní odměřili opatěnní mužové žádané nové, dlouhé zástěry a v těch vrátily se energické paničky domů.

Již v II. století nosily se ve Španělsku černé, hedvábné zástěry bohatě květinami vyšívané a jestě nyní jsou tam oblíbeny. Tam vůbec tropil se veliký přepych v zástěrách. Bývaly perlami a diamanty zdobené a v městě Oportu, kde žili nejdovednější pracovníci a filigráněři, tkaly se zástěry ze zlatých a stříbrných vláken. Dámy španělské nosily zástěry nejdražocennější, francouzské zase nejokotnější. Konec 17. století byly ve Francii zástěry předmětem nejmódnějším. Byly úplně bílé se vzdušných látek a pěkných stříhů a dle starých zápisů přispěly velmi k tomu, že nositelky staly se neodolatelnými. Z té doby pochází prý rčení: "honí se za každou zástěrou".

Moda, která všechno mění, podrobila změním i zástěry. Jednou nosily se v podobě listů a květin, pak ve tvaru vějíře neb podkovy, kožesinou lemované, z pravé neb nápodobné kůže, ano nosily se i zástěry, která místo kapsičky měly zreadélko. Všechny tyto módy utonuly v proudě času.

Obyvatelky krajín podél Visly honosí se zástěrami originelními. Ačkoliv nosí sukne jen po kolena, zástěry dosahují až k zemi.

Islandky líbí se od žen jiných národů tím, že zástěry místo tkané neb pentlí, upévují pasem stříbrným neb mosazným.

V Anglii když novomanželka vejde poprvé v dům novomanžela jest některým z vážených přátel manželka slavnostně opásána zástěrou a za tu část pan, jenž tímto obřadem byl vyznamenán, mladon paní bohatě obdaruje.

Laponky v Norsku odkládají při provdání navždy bílou, jemnou zástěru a nosí co vdané jen barevné. Dříve nosily Laponky zástěry takovým způsobem, že dle jejich barvy poznalo se společenského postavení ženy.

V jehozápadní Francii v každé osadě nosí se zástěry jiné barvy a znatel dle toho pozná, z kterého místa krasavice jest.

V Elzasku nosí dívky pouze bílé zástěry a v Languedocu ve Francii menosí se vůbec zástěr.

Italské zástěry jsou známy svým tvarem. Jest to dlouhý rovný pruh látky na nestejně díly přelozeny, jehož oba kraje opatřeny jsou bordurou.

Zástěry ruské a polské jsou živých barev na způsob látek tak zvaných "tureckých" národních vzorů s harasovým pasem. V Čechách nosily se široké zástěry tak zvané fěrtočky z měnivého neb květovaného hedvábi, z látek vlněných i pracích z dlouhými pestrými, hedvábnými řádky.

Jakého věku se dožijete?

Tato otázka zajímá sice v první řadě Vás, ale zajímá též každou společnost, u které dáte se pokřistiti na život. Vysvětlující lékař nedbá nikdy tak příliš o nahodilé ochravné toho neb onoho ústrojí tělesného, jako spíše o stav celého těla. Vidí-li, že tělo jest dušně živé, že oběh krve jest řádným, že barva kůže jest zdravou, že nervy jsou silnými, rychle Vás uzná zdravými a odporučí Vás každé společnosti. Ta dle výpovědi lékařovy pak vysočtává, jak dlou-

The Merchants National Bank

OF OMAHA, NEB.
1222-1234 Farnam ul.
Vkladní ústav Spojených Států.
Kapitál \$500,000,00 Průbytek \$250,000,00
Vklady \$6,119,983,70
LUTHER DRAKE, president. FR. T. HAMILTON, místopres.
B. H. MELE, příručí pokl. F. P. HAMILTON, příručí pokl.
Přejeme si s vámi obchodovati.
Prodáváme peněžní poukázky za nejnižší ceny.
Mluví se česky.

ČESKÝ KVĚTINÁŘ A ZAHRADNÍK

VOJT. HRUBAN, 29. a Dorcas, Omaha, Nebr.
Jest vždy připraven krajanům a zvláště cizím spolkyk zhotoviti k různým slavnostem a pohřbům akvostné květinové věnce, spolkové odznaky a kytice. Vhodné květiny pro domácí pěstování vždy k dostání. Dejte přednost krajanovi, který ručí za úplné uspokojení. PHONE: Harney 2286

ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ! Ct. krajan, jakož i spolky mimo Omahu dovolují si žádati o laskavou jich přízeň a ručím za správné dodání jakýkoliv květin ku všem slavnostem.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC

v č. 1306 Farnam ul.
Pravá importovaná piva na čepu. Pilsenské z Maařanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser Busch a světoznámé Faust získalo rozsláhlou reputaci. Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže. 40ct

hého života můžete očekávati. Ne-dovolte tedy, aby Vaše zaživací síla klesla, protože na ní závisí zdraví celého těla. Jak uvidíte, že není takovou, jako jindy, že nemůžete jísti co byste chtěli a jak mnoho byste chtěli, nastal čas pro Trinerovo Léčivé Hořké Víno. Ono rychle povzbudí celou zaživací soustavu k práci, vyčistí krev, osílí nervy a svaly a rychle vrátí Vám bývalé zdraví. Oběsná dávka i když zcela zdravými se cítíte, Vás velice osvěží a posílí. Zachováte-li si zdravé zažívání, můžete býti jistými, že dožijete se dlouhého věku. Na prodej v lékárnách. Jos. Triner, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Snížené ceny:
Plení balsámy 23 a 45c.
Castoria 32c.
Magadora 80c
Chewalla 1.34
Koubovo hořké víno 45 a 89
Koubovo medové víno 30c a 67c. a pod.

Česká pošta. - 16ta a William ulice.

Spolehlivé pojištění na život ze skutečnou cenu

Woodmen of the World

(Dřevář Světa)
ČESKÉ TÁBORY V OMAZE A SOUTH OMAZE.
břá to věci 4-

Uznany český lékař.

Policejní chirurg města Denver, Dr. Richard V. Barta, 1440 Glenam Str., oznamuje, že po důležitém vyzkoušení předpisuje nomenyem u silitele žánku Karlovarské Léčivé Hořké Víno Medové, poněvadž shledal, že obsahuje výtečné léčivé hořké byliny a víno medové že zároveň účinkuje co znamenitý dílel a tonik pro zotavení.

Takovéto dosvědčení potvrzuje jen tisíce odporučení, jichž se mi dostalo přes tento výtečný žaludeční lék. Každý měl by jej zkoušit a dát mu přednost před obyčejnými hořkými. Nemám sklád obyčejných líhovin nebo kofolok, nýbrž vyrábím pouze LÉČIVÁ MEDOVÁ VÍNA z toho nejlepšího cokolardského medu a hořkých léčivých bylin. Bedničku o 12 láhvích za \$3.00 přimo zašle vyrobitel A. V. KOUBA, 2919 Larimer Str., Denver, Colo.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář.
V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů.
403 Barker Block. 15. a Farnam Tel. Douglas 6867. Omaha, Neb.

Hledáte farmu?

Zde je 200 akrů za \$2,500, \$1,500 chci hned, \$1,000 pět let k čekání na 7 proc. Do obchodního města 3 míle. Dobrý dům i stáje. 50 akrů pod pluhem, ostatní pastviny a les, kde je odhadnuto 5,000 kartů hlakového dříví, které má cenu \$1.75 kart. Nechá se s tím píce, dobytek, koně i nářadí. Na farmě této lze držet hojnost krav, v kterých jsou duce velkého penize. Kdo hledá farmu blízko dobrého trhu, kup-nechybíš! — Je dobrý a lacný!!

JOSEPH J. ROZSYPL, Necedah, Wis.
Dopisy p. z. neopatečně zřetannou uspořádmuty. 37k2

Riley Brothers Co.

VELKOBOCHODNÍCI

Likéry a doutníky

Old Military Rye --- Diamond R Rye
N. B. Archer Bourbon
1118 Farnam St. OMAHA.

Krásné a nádherné kytice a věnce

k různým slavnostem a pohřbům umělecky zhotovené. Též velký výběr říší, karadátů a všech jiných květin v květináři. Navštivte nás aneb sdopítece oceny. HESS & SWOBODA, květináři. 1415 Farnam Str., Omaha, Nebr. Phone: Douglas 501.

Foral & Kuncel,

jediná česká komissionářská firma v Omaze
v č. 419 So. 11th Str.
obchoduje
drůbek, vejce, máslem, telaty, křtem; a vůbec všemi farmerskými výrobky. Za vše platí nejvyšší ceny a peníze za zboží zašle obratem pošty. Cenníky zasyla za požádání zdarma a to každý týden.

ABSTRAKTY

VYHOTOVUJE

S.M. SADLER

306 So. 18. Str., Omaha, Neb.
Telefon: Douglas 1326

Zeptejte se na u tohoto listu.